

ISO 26000

MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN ORGANISATIES (MVO)

ISO 26000 - Nieuwe ISO-richtlijn voor Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties (MVO)

ISO 26000 geeft praktische richtlijnen voor het:

- Opzetten en implementeren van MVO;
- Identificeren en betrekken van stakeholders;
- Vergroten van geloofwaardigheid van claims en communicatie op het gebied van MVO.

ISO 26000: voor wie & wat?

Wat is ISO 26000?

De International Organization for Standardization (ISO) heeft begin 2005 besloten een richtlijn op te stellen voor Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties, kortweg MVO, namelijk ISO 26000 - Guidance on Social Responsibility.

Doelstelling van deze internationale richtlijn is het ondersteunen van organisaties bij de invoering van Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties.

ISO 26000 geeft praktische richtlijnen voor:

- het opzetten en implementeren van MVO;
- het identificeren en betrekken van stakeholders;
- het vergroten van geloofwaardigheid van claims en communicatie op het gebied van MVO.

Ook wordt met ISO 26000 een wereldwijde basis gelegd voor een uniforme terminologie op het terrein van MVO.

Nadrukkelijk wordt gesproken van een ondersteunende richtlijn en niet van een certificeerbare norm. ISO 26000 wordt geen norm voor een MVO-managementsysteem, maar geeft advies hoe organisaties MVO kunnen invoeren in al bestaande systemen in de organisatie.

Voor wie is ISO 26000 bedoeld?

ISO 26000 is bedoeld voor alle soorten organisaties, ongeacht de grootte of locatie van de organisatie. De internationale richtlijn voor Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties biedt ondersteuning in zowel de publieke als de private sector, in ontwikkelde en ontwikkelingslanden.

Dit betekent dus dat niet alleen het grotere bedrijfsleven of het MKB kan profiteren van ISO 26000. Ook overheden en zelfs NGO's kunnen ISO 26000 gebruiken bij het invulling geven aan MVO. Vandaar dat in het Engels het woord Corporate bewust is weggelaten en het om de Social Responsibility van alle typen organisaties gaat.

De richtlijn is gemaakt voor organisaties die ondersteuning willen in het operationaliseren van MVO en die zoeken naar praktisch advies voor het identificeren en betrekken van stakeholders en daarbij willen aansluiten bij een wereldwijd geaccepteerde aanpak. ISO 26000 houdt bij dit 'international level playing field' overigens goed rekening met variërende lokale omstandigheden.

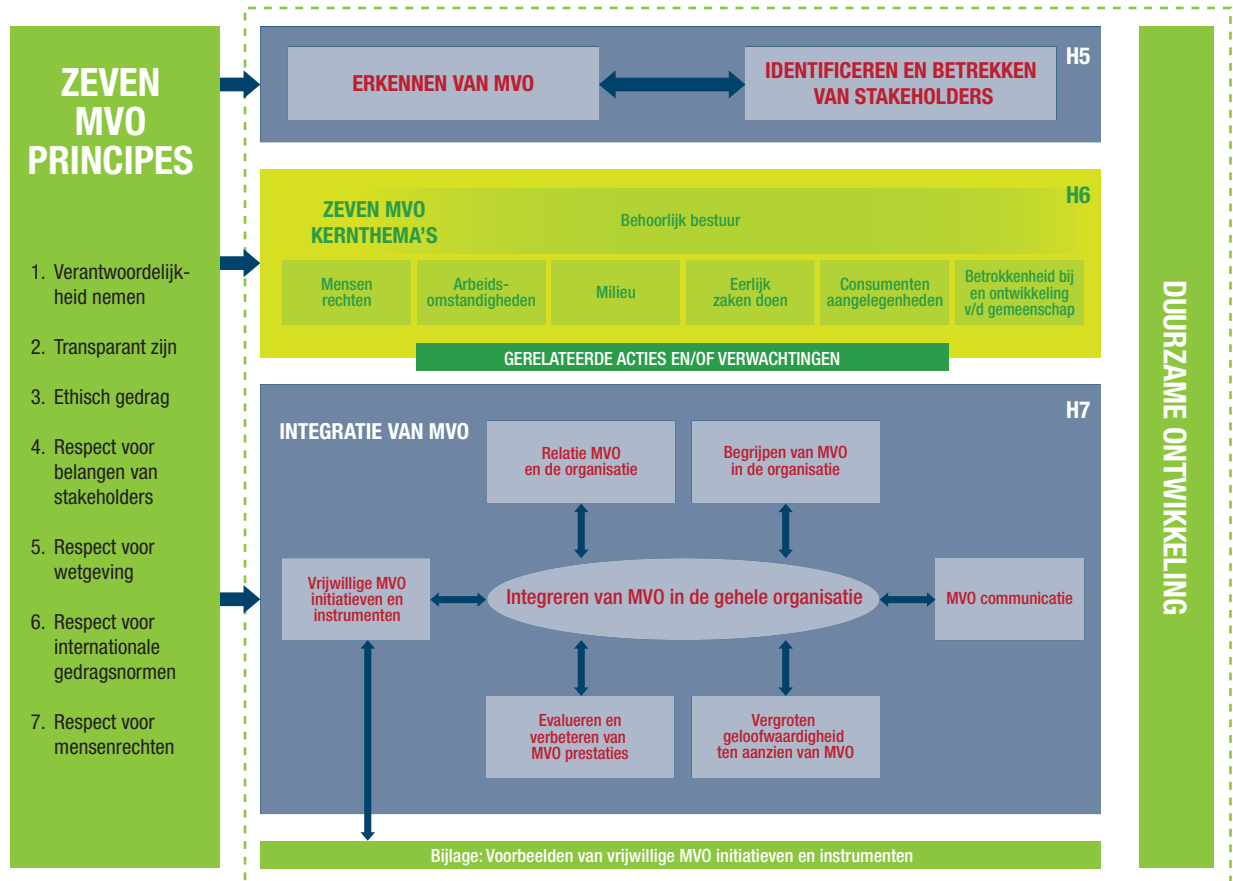

Wat staat er in ISO 26000?

Er is al afgesproken dat de richtlijn zal aansluiten bij en niet in tegen-spraak zal zijn met bestaande internationale conventies, verdragen en richtlijnen van bijvoorbeeld VN en ILO, OESO, Global Compact en GRI.

Al deze gerenommeerde internationale organisaties nemen actief deel aan het ontwikkelingsproces van ISO 26000. Zij zien ISO 26000 als een instrument om toepassing van hun eigen 'normen' en daarmee MVO in talloze organisaties over de gehele wereld te bevorderen.

Schematische weergave ISO 26000

Bron: ISO 26000

ISO 26000 zal in ieder geval de volgende hoofdstukken bevatten:

De structuur van ISO 26000

0. Introductie	4. MVO-principes
1. Onderwerp en toepassingsgebied	5. Erkennen van MVO en betrekken van stakeholders
2. Termen en definities	6. Richtlijnen voor MVO kernthema's
3. Begrijpen van MVO	7. Richtlijnen voor integratie van MVO in de organisatie

Inmiddels zijn de fundamentele MVO-principes die toegepast moeten worden bij implementatie van MVO, nagenoeg definitief vastgesteld. Dit zijn principes als transparantie, respect voor stakeholders en ethisch gedrag (zie linkerkolom van bovenstaand figuur).

Ook zijn de zogenoemde belangrijke MVO kernthema's voorlopig vastgesteld. Dit zijn:

- Behoorlijk bestuur	- Eerlijk zaken doen
- Mensenrechten	- Consumentenaangelegenheden
- Arbeidsomstandigheden	- Betrekken en ontwikkelen van de gemeenschap
- Milieu	

MVO kernthema's

In hoofdstuk 7 worden richtlijnen gegeven voor het implementeren en integreren van MVO in de bestaande bedrijfsvoering. Richtlijnen over onder andere prioriteren van acties, communicatie, meten en verbeteren van MVO. De definitieve publicatie van ISO 26000 wordt in het laatste kwartaal van 2010 verwacht.

Toegevoegde waarde ISO 26000

- Integreren van MVO in beleid, visie en strategie
- Integreren van MVO in de dagelijkse praktijk
- Omgaan met invloedsfeer en ketenverantwoordelijkheid
- Identificeren en prioriteren van MVO kernonderwerpen
- Selecteren MVO-initiatieven
- Identificeren en omgaan met stakeholders
- Vergroten geloofwaardigheid

Nederlandse ontwikkelingen en ISO 26000

Sinds het SER-advies 'De winst van waarden' is MVO definitief op de agenda van bedrijven, overheid en NGO's geplaatst. De kern van het SER-advies, namelijk dat organisaties meer gestimuleerd kunnen en moeten worden om invulling te geven aan hen eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid, wordt opgepakt met de ontwikkeling van ISO 26000.

Duurzame ontwikkeling staat nu centraal in ons huidige coalitieakkoord. 'Burgers, bedrijven en overheden zullen structureel duurzame keuzes moeten maken', vindt minister-president Balkenende.

Dus is het van groot belang dat organisaties duidelijkheid krijgen wat onder duurzaamheid en MVO wordt verstaan. En dat we weten hoe

we structureel duurzame keuzes kunnen maken. Daarom dragen het Nederlandse bedrijfsleven, maar ook de overheid en NGO's actief bij aan de ontwikkeling van ISO 26000.

Het bedrijfsleven wil mee bouwen aan de ISO-richtlijn om het proces te beïnvloeden en tot consensus te komen met verschillende andere stakeholders. NGO's vinden het belangrijk dat ISO 26000 gebaseerd is op bestaande internationale verdragen, bijvoorbeeld op het terrein van mensenrechten en arbeid. In het voortgangsonderzoek MVO van het ministerie van Economische Zaken blijkt dat de overheid ISO 26000 als een belangrijk referentiekader van MVO ziet, zowel ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe richtlijnen en gedragscodes als ten aanzien van beleidsvoering bij bedrijven en andere organisaties.

Wie ontwikkelt ISO 26000?

Begin 2005 is een speciaal daarvoor ingestelde werkgroep aan de slag gegaan om ISO 26000 Guidance on Social Responsibility te ontwikkelen. ISO 26000 wordt momenteel door ruim 91 landen en 40 internationale organisaties (zoals UN, ILO en GRI) opgesteld, dus breed gedragen. Opmerkelijk is dat het aantal experts van ontwikkelingslanden op de laatste vergaderingen zelfs iets groter was dan het aantal experts uit ontwikkelde landen. De ISO-leden van Brazilië en Zweden geven gezamenlijk leiding aan de internationale ISO-werkgroep.

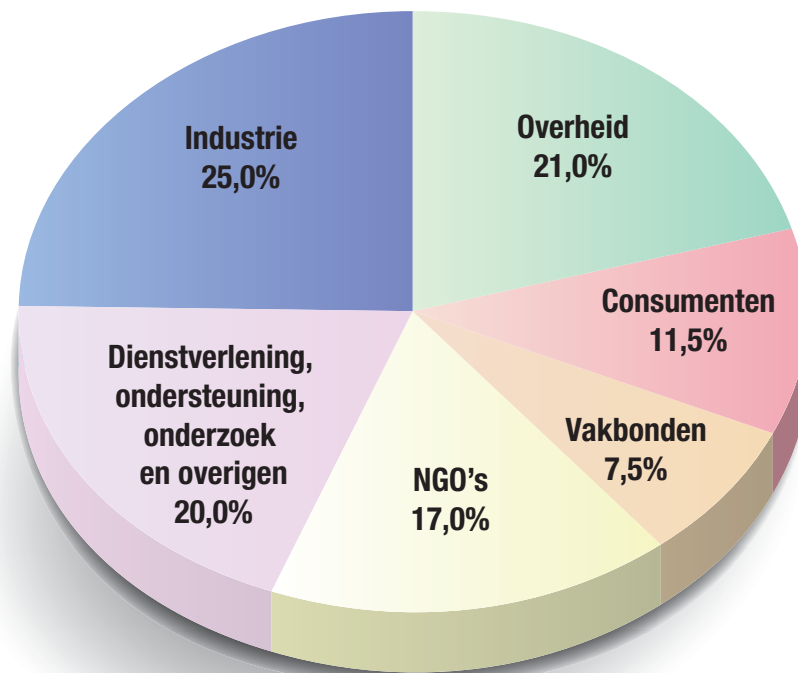
Een belangrijk uitgangspunt van normalisatie is openheid/transparantie en betrokkenheid van alle belanghebbende partijen. Dit principe houdt in dat alle belanghebbende partijen moeten worden geïnformeerd over een normalisatieproject en hen de mogelijkheid moet worden geboden daarin te participeren. Bij het onderwerp MVO zijn eigenlijk alle partijen in de samenleving betrokken.

Om dit enigszins te structureren zijn door ISO de volgende stakeholder-categorieën onderscheiden:

1. Industrie
2. Overheid
3. Vakbonden
4. Consumenten
5. NGO's
6. Dienstverlening, ondersteuning, onderzoek en overigen

In de internationale ISO-werkgroep wordt gestreefd naar balans tussen het aantal deelnemers uit ontwikkelde en ontwikkelingslanden, geografische ligging en geslacht. Ook balans in participatie van bovengenoemde stakeholdercategorieën wordt continu nagestreefd, al blijkt het moeilijk om bijvoorbeeld vakbondsorganisaties deel te laten nemen.

Verdeling van stakeholdergroepen binnen de ISO-werkgroep Social Responsibility

Hoe komt ISO 26000 tot stand?

Voordat definitieve ISO-normen en richtlijnen ter beschikking staan wordt een aantal commentaar- en stemrondes doorlopen. Enerzijds zijn deze nodig omdat in de verschillende stadia van ISO 26000 alle landen die lid zijn van de ISO-werkgroep hun stem en commentaar moeten kunnen geven. Anderzijds omdat het opstellen van ISO-richtlijnen in werkgroepen plaatsvindt op basis van argumenten en consensus.

De leden van de werkgroep worden door heel veel verschillende landen afgevaardigd. Het kost de nodige tijd om tot een gemeenschappelijke opvatting te komen over de inhoud van ISO 26000 in wording. Deze werkwijze draagt er wel toe bij dat de ISO-normen en richtlijnen kunnen rekenen op een breed draagvlak, waarmee de internationale handel en de kwaliteit in organisaties verder verbeterd kan worden.

Normcommissie MVO

Wat doet de normcommissie MVO?

De normcommissie MVO verzorgt en bepaalt de Nederlandse inbreng en strategie bij de internationale normalisatie op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Hierbij staat de normontwikkeling van ISO 26000 Guidance on Social Responsibility centraal. De normcommissie telt ruim 20 leden.

Vergaderingen heeft de normcommissie MVO ongeveer 4 tot 6 keer per jaar een middag. De werkdruk is onder meer afhankelijk van de kwaliteit en kwantiteit van de conceptdocumenten uit de internationale werkgroep die ter commentaar liggen.

Voor wie is de normcommissie MVO belangrijk?

Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties kenmerkt zich door het grote aantal belanghebbende partijen, waarschijnlijk meer dan bij welk normalisatie-onderwerp dan ook. Vanuit ISO is een dringende oproep gedaan aan de leden van ISO, (voor Nederland is dat NEN), om te zorgen voor participatie van een groot aantal belanghebbende

partijen in de nationale normcommissies. Hierbij moet worden gedacht aan bedrijfsleven (brancheverenigingen en individuele bedrijven ongeacht grootte, sector of type product), overheden, non-gouvernementele organisaties (NGO's), consumentenorganisaties, werknemersorganisaties en overige belanghebbenden (bijvoorbeeld experts, academici en adviseurs).

Waarom zou u meedoen aan de normcommissie MVO?

- Medeverantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van internationale normen en/of richtlijnen ten aanzien van MVO;
- Mogelijkheid om rechtstreeks deel te nemen in de internationale ISO-Working group Social Responsibility;
- Opstellen en beïnvloeden Nederlands commentaar + stem;
- Als eerste ontvangen van (concept)-normen en andere informatie ten aanzien van MVO;
- Samenwerken in netwerk van MVO-belanghebbenden en -experts;
- Geïnformeerd zijn over (inter)nationale normalisatie ten aanzien van Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties..

Deelnemers in de Normcommissie MVO zijn: Alliander NV, Aspa, BECO Groep, Berenschot B.V., Consumentenvereniging Goede Waar & Co., Dunea, Erasmus Universiteit Rotterdam, Essent N.V./VN Global Compact, Fair Trade Original/Landelijke Vereniging van Wereldwinkels, FNV Vakcentrale, Het Branche Bureau B.V., Koninklijke Ahrend N.V., Koninklijk NIVRA, Learn2improve your planet, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Ministerie van Economische Zaken, MVO-Platform, Rasenberg Holding B.V., Tauw BV en Vereniging VNO-NCW.

MVO-Forum

Wat doet het MVO-forum?

Wanneer u minder tijd en/of geld te besteden heeft dan onze normcommissieleden, maar wel efficiënt op de hoogte gehouden wilt worden over de ontwikkelingen en praktijkervaringen op het terrein van MVO, kunt u ook denken aan lidmaatschap van het MVO-forum. NEN heeft het MVO-forum opgezet om leden twee maal per jaar in een middag bij te praten onder de laatste ontwikkelingen. Hierbij staat de normontwikkeling van ISO 26000 Guidance on Social Responsibility en de manier waarop MVO in de eigen organisatie ingevoerd kan worden centraal.

Op deze bijeenkomsten worden de laatste ontwikkelingen met betrekking tot ISO 26000 toegelicht door MVO-normcommissieleden, krijgt u presentaties met 'best practices' te zien en worden ook regelmatig externe sprekers aangetrokken om bijvoorbeeld implementatie-ervaringen te delen. U wordt ingelicht over implementatie van ISO 26000.

Daarnaast vormt het MVO-forum een klankbord voor de normcommissie MVO. Het MVO-forum telt ruim 20 leden.

Waarom zou u aan het MVO-forum meedoen?

- Als eerste ontvangen van (concept)-normen en andere informatie ten aanzien van MVO;
- Samenwerken in een netwerk van MVO-belanghebbenden en -experts;
- Geïnformeerd zijn over (inter)nationale normalisatie ten aanzien van MVO;
- Uitwisseling 'best practices' ten aanzien van implementatie van MVO;
- Goed voorbereid zijn op de consequenties en toepassingsmogelijkheden van ISO 26000.

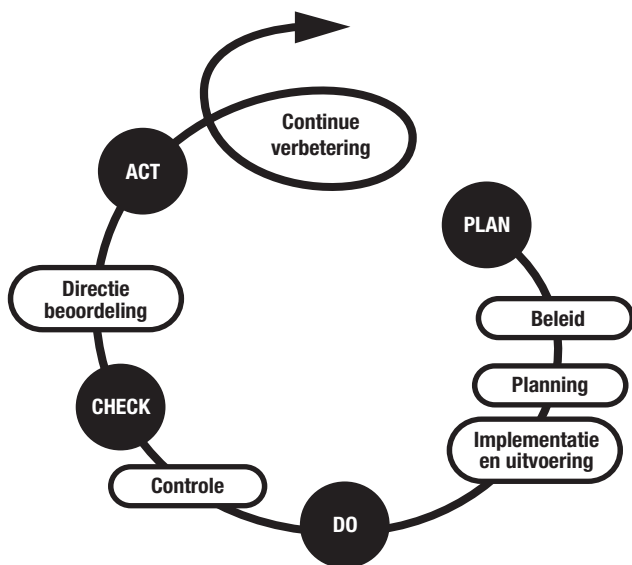

Deelnemers in het MVO-forum zijn: ACVO, ASN, ATOS Origin, BECO Groep, Beers Consult, BMD Advies Centraal Nederland, Bureau Veritas, CINOP, Coca-Cola Enterprises Nederland B.V., IOM, Jules Goossens Bliksembeveiliging, KEMA Quality B.V., KWA Bedrijfsadviseurs, Pré Consultants, R.H.T. Teunissen Consultancy/MVO Advies, Royal Haskoning, Shimano Europe Holding BV, TNO Quality B.V., Ton Primus Consultancy, UNETO-VNI en VelopA B.V.

ISO 26000 en milieumanagement

Voor sommige onderdelen van MVO zijn door ISO in het verleden al specifieke normen ontwikkeld. Een goed voorbeeld hiervan zijn de normen in de ISO 14000-serie voor milieumanagement. Hiermee kunnen organisaties invulling geven aan hun zorg voor de Planet. De principes achter de ISO 14000-serie sluiten goed aan bij het concept van ISO 26000. Zo is er bijvoorbeeld aandacht voor milieu-effecten in de productieketen, de visies van stakeholders, naleving van wet- en regelgeving, monitoring van en communicatie over milieuprestaties en het streven naar continue verbetering.

Milieumanagementmodel volgens ISO 14001

Met ISO 14001, de eerste en meest bekende norm uit de serie, wordt organisaties een managementsystematiek aangereikt om in kaart te brengen op welke manieren het milieu wordt beïnvloed en aan welke milieueisen moet worden voldaan, vast te stellen welke milieudoelen worden nagestreefd en hoe de bedrijfsprocessen zo moeten worden georganiseerd, beheerst, gemonitord en zo nodig aangepast dat milieudoelen worden gerealiseerd en de milieuprestaties continu verbeterd. Een dergelijk milieumanagementsysteem helpt organisaties om op een systematische manier te waarborgen dat wet- en regelgeving wordt nageleefd en het eigen milieubeleid wordt gerealiseerd. Het helpt organisaties om aan overheden, klanten, omwonenden en andere belanghebbenden (stakeholders) te laten zien dat op een serieuze manier aandacht wordt gegeven aan de milieueffecten van de organisatie op het omringende leefmilieu.

ISO 14000-serie: aandacht voor milieuaspecten van wieg tot graf

Bij de aanpak van milieuproblemen hebben organisaties in eerste instantie vooral aandacht voor de milieuaspecten van hun eigen bedrijfsvoering, zoals emissies naar de lucht, lozingen in het water en geluidsoverlast voor omwonenden. Bedrijven vormen meestal onderdeel van een productieketen; ze kopen grondstoffen of halffabrikaten in en verwerken die tot een (tussen)product dat aan de volgende schakel in de keten of aan een eindgebruiker wordt geleverd. Bij meer 'volwassen' milieumanagement wordt ook aandacht besteed aan de milieuaspecten die zijn verbonden met die door een organisatie gebruikte goederen en geleverde producten.

In de ISO 14000-serie wordt daarbij gekozen voor een 'levenscyclusbenadering' ofwel aandacht voor de algehele milieubelasting van wieg tot graf. Bij de analyse van milieuaspecten van gebruikte goederen en geleverde diensten vraagt de ISO 14000-serie aandacht voor milieueffecten die zich op andere plekken in de keten voordoen, zoals bij de winning van grondstoffen, opwekking van elektriciteit, transport, gebruik en verwerking van afvalstoffen. Organisaties kunnen dan zoeken naar mogelijkheden om die milieuaspecten te beïnvloeden, bijvoorbeeld door daarmee bij de inkoop rekening te houden, door aanpassing van hun eigen processen en producten of door het geven van relevante gebruiksinformatie aan de afnemers van hun producten. Uiteindelijk gaat het om de continue verbetering van de milieuprestaties. Wat 'goede' milieuprestaties zijn, is niet alleen vast te stellen op basis van een natuurwetenschappelijke benadering, maar heeft ook te maken met visies van verschillende maatschappelijke partijen. Daarom is communicatie met die partijen een belangrijk onderdeel van goed milieumanagement.

Cursusaanbod

Halfdaagse voorlichtingsbijeenkomst ISO 26000

De internationale richtlijn ISO 26000 heeft als doel het bedrijfsleven en andere organisaties te ondersteunen bij het implementeren van MVO. De richtlijn beschrijft de aanpak die een organisatie kan kiezen. Zowel het proces als de inhoud komen uitgebreid aan de orde.

Onderwerpen zijn onder andere fundamentele principes, zoals transparantie, ethisch gedrag en MVO-kernonderwerpen, bijvoorbeeld milieu, 'fair operating practices' en mensenrechten. Daarnaast komt het wereldwijde begrippenkader voor MVO aan bod.

Tijdens deze voorlichtingsbijeenkomst wordt u door leden van de normcommissie MVO uitgebreid geïnformeerd over de inhoud van deze komende ISO-richtlijn en kunt u beter gewapend aan de slag met MVO.

Voor wie?

Managers en medewerkers vanuit bedrijfsleven, overheden, non-gouvernementele organisaties (NGO's), vakbonden, consumentenorganisaties, universiteiten, hogescholen en consultancy.

U leert:

- welke richtlijnen ISO 26000 geeft voor implementatie van MVO;
- welk begrippenkader en welke overeenstemming over fundamentele principes en MVO-kernonderwerpen internationaal geaccepteerd zijn;
- wat u wel en niet kan en mag verwachten van deze nieuwe ISO-richtlijn.

Voor meer informatie:

<http://cursusmvo.nen.nl>

Tweedaagse cursus MVO in de praktijk met ISO 26000

Het daadwerkelijk in de praktijk implementeren van MVO is niet eenvoudig. ISO 26000 is een wereldwijd ontwikkeld instrument voor het invoeren van MVO. Deze richtlijn geeft overzicht wat wel en niet onder MVO valt en biedt praktische hulp bij implementatie. Centraal in deze cursus staat het implementeren van MVO in úw organisatie.

U leert op een overzichtelijke wijze hoe u MVO kunt integreren in de dagelijkse praktijk. Wat betekent MVO voor het beleid van uw organisatie, gedragscodes, inkoop en bestaande diensten, producten, processen en systemen? Hoe betreft u stakeholders en waar moet op worden gelet bij de communicatie en rapportage? Welke MVO-onderwerpen zijn relevant voor uw organisatie? Hoe moet MVO worden verankerd in de organisatie?

Na afloop van deze praktijkgerichte cursus heeft u een actieplan opgesteld specifiek voor uw organisatie. Daarmee kunt u na de cursus direct in uw organisatie aan de slag.

Deskundige docenten (lid van de normcommissie MVO) begeleiden u aan de hand van de

komende ISO 26000-richtlijn voor MVO. In de cursus bestaat volop ruimte voor interactie.

Voor wie?

Bedrijfsleven, overheden, non-gouvernementele organisaties (NGO's), vakbonden, consumentenorganisaties, universiteiten, hogescholen en adviesbureaus.

En voor iedereen die wil weten wat maatschappelijk verantwoord ondernemen concreet is en hoe het ingevoerd kan worden.

U leert:

- het opstellen van een actieplan voor implementatie van MVO op maat voor uw organisatie;
- richtlijnen voor het invoeren en verankeren van MVO in de dagelijkse praktijk;
- begrippenkader, MVO-onderwerpen, principes en practices van ISO 26000;
- duurzaam inkopen en verantwoord ketenbeheer;
- verschillen en overeenkomsten MVO en KAM-management.

Voor meer informatie:

<http://workshopmvo.nen.nl>

ISO 14001: Opzetten en invoeren van een milieumanagementsysteem

Als u binnen uw organisatie een milieumanagementsysteem wilt invoeren, is het aanvankelijk moeilijk te overzien wat daar allemaal bij komt kijken. Wat voor bruikbare maatregelen heeft u al getroffen? Aan welke milieuaspecten moet u aandacht besteden? Welke wet- en regelgeving moet u naleven? Hoe communiceer ik hierover met de rest van de organisatie? Deze cursus geeft u inzicht in het totale traject. De internationale norm ISO 14001:2004 voor milieumanagement dient daarbij als uitgangspunt.

De overheid heeft als doelstelling om in 2010 voor 100% duurzaam in te kopen. Het hebben van een milieumanagementsysteem conform ISO 14001 zal daarom een pluspunt worden voor bedrijven die leveren aan de overheid.

In deze tweedaagse cursus leert u hoe u een gedegen milieumanagementsysteem opzet en invoert, dat u desgewenst kunt laten certificeren. Verder leert u hoe u een milieubeoordeling uitvoert, zicht kunt houden op relevante wet- en regelgeving en welke eisen ISO 14001 stelt aan het vastleggen van procedures en registraties. Ook wordt toegelicht hoe u optimaal gebruik kunt maken van een eventueel al aanwezig kwaliteitsmanagementsysteem, bijvoorbeeld bij het uitvoeren van de interne audits en de directiebeoordeling.

Voor wie?

Milieu- of KAM-managers, -coördinatoren en -medewerkers die verantwoordelijk en/of betrokken zijn bij het opzetten en invoeren van een milieumanagementsysteem, of die een

bestaand managementsysteem overnemen en moeten onderhouden.

U leert:

- welke eisen ISO 14001 stelt aan een milieumanagementsysteem;
- waarom en hoe u een milieubeoordeling van uw organisatie uitvoert;
- hoe u het milieumanagementsysteem opzet en invoert en welke fasen u daarbij doorloopt;
- het opzetten van een planning voor het totale project;
- waarmee u rekening moet houden bij de interne audits en de directiebeoordeling; hoe certificatie in zijn werk gaat.

Voor meer informatie:

<http://cursusiso14001.nen.nl>.

Bedrijfstrainingen

Cursussen uit het reguliere aanbod kunnen bij u op locatie worden georganiseerd. Ook bieden wij cursussen aan die niet in het reguliere aanbod voorkomen, maar wel als bedrijfstraining kunnen worden uitgevoerd. Dus waar en wanneer het u uitkomt. Bij meerdere medewerkers kan dit een aanzienlijk financieel voordeel opleveren. Bovendien vervalt voor u en uw medewerkers de reistijd.

Ook kan het zijn dat u specifieke opleidingswensen heeft. We stellen dan een programma voor u samen waarbij bepaalde cursusonderdelen

extra worden uitgelicht of voor u minder relevante onderdelen worden weggelaten. De cursus kan ook worden afgestemd op het specifieke kennis- en ervaringsniveau van uw medewerkers of meerdere cursussen kunnen worden samengevoegd tot een complete leergang.

Heeft u vragen? Of wilt u meer weten over de voordelen? Neem dan vrijblijvend contact op met één van onze medewerkers via telefoonnummer (015) 2 690 328, **e-mail incompany@nen.nl** of kijk op **incompany.nen.nl**.

Advies na de cursus - extra begeleiding

NEN-Advies Managementsystemen heeft ruime ervaring met ondersteuning bij de implementatie van ISO 9001, ISO 14001 en de volledige integratie van een milieumanagementsysteem in een bestaand kwaliteitsmanagementsysteem. Ook zijn onze consultants nauw betrokken bij de ontwikkeling van ISO 26000.

Doordat wij dicht bij de bron, de opstellers van de normen, zitten, zorgen wij ervoor dat de praktische invulling van de normen binnen uw organisatie op de juiste theorie is gebaseerd. NEN-Advies Managementsys-

temen geeft advies op het gebied van de implementatie van ISO 9001, ISO 14001 en ISO 26000 met als einddoel de volledige integratie in het bestaande systeem.

Bent u op zoek naar een nuchtere en pragmatische aanpak, die aansluit bij hoe de normen werkelijk zijn bedoeld? NEN-Advies Managementsystemen levert advies op maat, heeft een resultaatgerichte aanpak waarin de mens centraal staat. Bel voor een vrijblijvende afspraak: (015) 2 690 168 of mail naar **advies.managementsystemen@nen.nl**.

Deze MVO-praktijkids behandelt 100 meest gestelde vragen over MVO en ISO 26000. U krijgt antwoord op vragen over doel, inhoud en implementatie van ISO 26000 en vragen rondom aanpalende initiatieven op het terrein van MVO.

In de gids komen vragen aan bod als:

- Wat is de toegevoegde waarde van ISO 26000 voor een organisatie?
- Waarom kan er niet op ISO 26000 gecertificeerd worden?
- Hoe kunnen stakeholders betrokken worden?
- Welke stappen zijn nodig om MVO te implementeren?
- Waar moet op gelet worden bij communicatie van MVO?

De praktijkgids verschijnt in februari 2010 en is verkrijgbaar via de normshop <http://normshop.nen.nl> of via e-mail: marketing@nen.nl onder vermelding van praktijkgids 'MVO volgens ISO 26000' (UIT 60).

De ISO is de International Organization for Standardization. ISO heeft momenteel zo'n 159 leden in alle regio's in de wereld. Per land kan één (representatief) normalisatie-instituut lid zijn van ISO. NEN is het officiële Nederlandse lid, in Duitsland is dat bijvoorbeeld DIN.

ISO ontwikkelt officiële, vrijwillige, internationale normen en richtlijnen die bijdragen aan het efficiënter, veiliger en duurzamer maken van processen en producten (goederen en diensten). ISO-normen en richtlijnen komen tot stand met inbreng van alle ledenlanden van ISO. Afgevaardigde vakexperts, belanghebbenden en ervaringsdeskundigen stellen in werkgroepen concepten voor normen op die vervolgens via diverse stem- en commentaarrondes onder de ISO-leden leiden tot definitieve internationale normen, richtlijnen of andere ISO-publicaties.

De Nederlandse afgevaardigden worden voor dit werk genomineerd door NEN. Het Nederlandse standpunt wordt uitgedragen via de delegatieleider tijdens de internationale vergaderingen en via de officiële stem- en commentaarrondes.

NEN stelt zich als lid van ISO ten doel:

- het zorgen voor een actieve inbreng bij het ontwikkelen van Nederlandse, Europese en internationale normen/richtlijnen die van belang zijn voor Nederlandse belanghebbenden;
- het bevorderen van de toepassing van normen, onder meer door het organiseren van cursussen en geven van adviezen;
- het functioneren als toegankelijk kennis- en informatiecentrum over normen/richtlijnen.

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

Nederlands Normalisatie-instituut

T.a.v. cluster Managementsystemen

Vlinderweg 6

2623 AX DELFT

T: 015-2690390

E: info.cms@nen.nl

www.nen.nl/iso26000

Naam Organisatie:

T.a.v.: m/v

E-mail:*

Klantnummer (indien bekend):

Postbus/Adres:

Postcode:

Plaats:

Telefoon:

* Laat hier uw e-mailadres achter om NEN-informatie te blijven ontvangen via bijvoorbeeld onze e-mailnieuwsbrieven.

ISO 26000 SPREEKT MIJ AAN!

- ☐ Stuur mij meer informatie over deelname aan de MVO-Normcommissie en/of het MVO-forum
- ☐ Zet mijn gegevens in het MVO-adresbestand zodat ik in de toekomst wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen van ISO 26000.
- ☐ Stuur mij gratis de laatste ontwerpversie van ISO 26000 toe

Nederlands Normalisatie-instituut

NEN-Managementsystemen

Antwoordnummer 10214

2600 WB DELFT

Nederlands Normalisatie-instituut

Bezoekadres: Vlinderweg 6

2623 AX Delft

Postadres: Postbus 5059

2600 GB Delft

Telefoon: (015) 2 690 390

Fax: (015) 2 690 186

Email: info.cms@nen.nl